

UZASADNIENIE

Decyzją z dn. 5.05.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z 5.04.2017 r. odmówił ponownego przeliczenia wysokości emerytury L. S., argumentując, że przedłożone przez wnioskodawcę oświadczenie świadka nie jest środkiem dowodowym w myśl art. 114 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.) oraz § 21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz.U. Nr 237, poz. 1412 ze zm.), a także, że ubezpieczony nie przedłożył nowych dowodów oraz nie ujawnił nowych okoliczności mających wpływ na wysokość świadczenia. Wobec powyższego brak jest podstaw do przeliczenia należnej wnioskodawcy emerytury.

/decyzja k. 106 akt ZUS/

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł L. S., wnosząc o jej zmianę poprzez uwzględnienie zarobków w (...) K. w oparciu o zeznania świadków. W uzasadnieniu podniósł, że organ rentowy wyliczył emeryturę przyjmując za lata 1972 – 1978 wynagrodzenie w oparciu o stawkę z angaży (bez premii), a za lata 1979 -1987 w oparciu o kartoteki zarobków, dodając, że dokumenty płacowe z lat 1972 – 1987 zostały przez przedsiębiorstwo zniszczone.

/odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie k. 3- 3 odwrót/

Na rozprawie w dn. 22.01.2018 r. wnioskodawca poparł odwołanie i wniósł o uwzględnienie w latach 1972 – 1979 poza premią kwartalną innych stałych składników jego wynagrodzenia.

/e-prot. z 22.01.2018 r.: 00:14:07/

Na rozprawie w dn. 7.11.2018 r. - bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w n/n sprawie - wnioskodawca poparł odwołanie, wniósł o uwzględnienie dodatku stażowego od 1977 r. w wysokości 5% za staż pracy w budownictwie oraz nagród w kwotach wskazanych w ocenach rocznych pracownika, oświadczając, że nie wie co to były za nagrody, natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/e-prot. z 7.11.2018 r.: 00:00:48, 00:20:52/

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca - L. S. urodził się (...)

/niesporne/

Wnioskodawca ma przyznane prawo do emerytury od 15.03.2007 r., tj. od ukończenia wieku emerytalnego. Do ustalenia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury dla wnioskodawcy przyjęto 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o emeryturę wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym – wynoszący 108,58% z lat 1968 – 1970, 1972 -1987, 1995 r., tzn. w wariancie najkorzystniejszym.

/ decyzja k. 91 akt ZUS, załącznik do decyzji k. 90 akt ZUS/

Z dokumentu Rp 7 z 20.11.2002 r. i z 11.03.2003 r. wynika, że w latach 1972 – 1987 z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. zarobki określone na podstawie angaży z akt osobowych i kartotek wynagrodzeń wnioskodawcy wynosiły: w 1972 r. -

29400 zł, w 1973 r. - 37000 zł, w 1974 r. - 51600 zł, w 1975 r. - 55200 zł, w 1976 r. - 64800 zł, w 1977 r. - 70800 zł, w 1978 r. - 70800 zł, w 1979 r. - 94341 zł, w 1980 r. - 110425 zł, w 1981 r. - 119801 zł, w 1982 r. - 141669 zł, w 1983 r. - 103866 zł, w 1984 r. - brak danych, w 1985 r. - 189909 zł, w 1986 r. - 302436 zł, w 1987 r. - 51880 zł.

/zaświadczenie k. 25 akt ZUS, k. 27-29 akt ZUS/

W dn. 5.04.2017 r. odwołujący złożył wniosek o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem 27% premii w okresie 1972-1979 załączając oświadczenie świadka Z. Ś., że L. S. tak jak i inni pracownicy otrzymywał premię w wysokości 27-30% pensji zasadniczej.

/wniosek k. 104 akt ZUS, pisemne oświadczenie świadka Z. Ś. k. 105 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z 5.05.2017 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do ponownego ustalenia wysokości świadczenia poprzez przeliczenie podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem 27% premii do wynagrodzeń z lat 1972 – 1979 w (...) S.A. w oparciu o złożone zeznania świadka.

/decyzja k.106 akt ZUS /

L. S. był zatrudniony od 1.01.1972 r. do 28.02.1987 r. w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w K. w pełnym wymiarze czasu pracy na następujących stanowiskach: 1.01.1972 r. – 31.03.1974 r. inżynier budowy, 1.04.1974 r. – 11.03.1979 r. kierownik robotników, 12.03.1979 r. – 30.09.1981 r. kierownik budowy, 1.10.1981 r. – 31.07.1982 r. kierownik robotników, 1.08.1982 r. – 19.04.1983 r. kierownik budowy, 20.04.1983 r. – 15.08.1983 r. murarz – tynkarz, 15.08.1983 r. – 29.04.1985 r. na budowie w NRD jako betoniarz, 30.04.1985 r. – 31.10.1986 r. kierownik budowy, 1.11.1986 r. – 28.02.1987 r. kierownik robotników. Zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 26.02.1987 r. jego ostatnie wynagrodzenie wynosiło 18400 zł miesięcznie, a nadto otrzymywał 3000 zł tytułem dodatku funkcyjnego oraz 19% dodatku stażowego, miał także uprawnienie do premii zgodnie z obowiązującymi przepisami.

/dokumenty w aktach osobowych koperta k. 52 tj.: świadectwo pracy z 26.02.1987 r., karta obiegowa zmiany z 26.02.1987 r., opinia z 26.02.1987 r./

Wnioskodawca w ww. okresie zatrudnienia od 1.01.1972 r. do 28.02.1987 r. w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w K.:

- od 1.01.1972 r. był zatrudniony za wynagrodzeniem miesięcznym 2450 zł z prawem do premii zgodnie z obowiązującym regulaminem /angaż k. 14/,

- od 1.05.1973 r. wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy wynosiło 3400 zł /angaż k. 14 verte, a nadto angaż z 1.05.1973 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 1.04.1974 r. wynagrodzenie zasadnicze odwołującego wynosiło 4000 zł a nadto otrzymywał dodatek funkcyjny w wysokości 600 zł i miał prawo do premii od uposażenia podstawowego zgodnie z regulaminem /angaż k. 15, a nadto angaż z 1.04.1974 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 1.06. 1975 r. powierzono wnioskodawcy zastępcy kierownika robót z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia /angaż k. 15 verte, a nadto angaż z 1975 r. opatrzony prezentatą z 14.07.1975 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 1.01.1976 r. wynagrodzenie odwołującego wynosiło 4400 zł miesięcznie a dodatek funkcyjny 1000 zł miesięcznie, a nadto przysługiwało mu prawo do premii od uposażenia podstawowego zgodnie z regulaminem /angaż k. 16, a nadto angaż z 1.01.1976 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52, wniosek z 19.11.1975 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 2.01.1977 r. ubezpieczony nadal otrzymywał wynagrodzenie miesięczne w wysokości 4400 zł, a jego dodatek funkcyjny wynosił 1500 zł miesięcznie i nadal miał prawo do premii zgodnie z regulaminem /angaż k. 16 verte, k. 17, a nadto angaż z 2.01.1977 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 12.03.1979 r. wnioskodawca miał przyznany dodatek specjalny „ (...)” w wysokości 20% płacy zasadniczej miesięcznie, do którego prawo przysługiwało skarżącemu wyłącznie za okres pracy przy budowie Zespołu (...) wraz z inwestycjami towarzyszącymi i nie wchodził do podstawy, od której naliczane są premie, przy czym w przypadku opuszczenia choćby 1 dnia w miesiącu lub otrzymania kary regulaminowej rzeczony dodatek za dany miesiąc wnioskodawcy nie przysługiwał /angaż k. 17 verte oraz angaż z 12.03.1979 r. i z 20.03.1979 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 1.10.1979 r. wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy wynosiło 4800 zł miesięcznie a dodatek funkcyjny 1500 zł miesięcznie, a nadto miał on prawo do premii regulaminowej /angaż k. 18/,

- od 1.10.1980 r. wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy zgodnie z XV kategorią zaszeregowania wynosiło 5200 zł miesięcznie, a pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie /angaż z 30.09.1980 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 1.11.1981 r. wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy wynosiło 6500 zł miesięcznie, jego dodatek funkcyjny wynosił 1500 zł, a nadto przysługiwało mu prawo do premii zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami /angaż z 2.11.1981 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- od 20.04.1983 r. wynagrodzenie wnioskodawcy było określone stawką godzinową w wysokości 42 zł/godz. wg XVI kategorii zaszeregowania /angaż z 20.04.1984 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/,

- 15.08.1983 r. – 29.04.1985 r., tj. w okresie pracy na budowie w NRD na wynagrodzenie wnioskodawcy miesięczne składało się z:

a/ od 15.08.1983 r. do 31.12.1983 r. wynagrodzenia walutowego w wysokości (...), a nadto miesięcznego wynagrodzenia złotowego z tytułu rozłąki w wysokości 3500 zł,

b/ od 1.01.1984 r. wynagrodzenia walutowego w wysokości (...) w nim część stała w wysokości (...), część ruchoma w wysokości 290 DM, dodatek walutowy w wysokości (...), a nadto otrzymywał on miesięczne wynagrodzenie złotowe z tytułu rozłąki w wysokości 3500 zł. Za pracę w godzinach nadliczbowych wynagrodzenie było obliczane według stawki godzinowej 20,20 zł za godzinę według kategorii zaszeregowania lub wynagrodzenie podstawowe w wysokości VIII zł miesięcznie /umowy o pracę na czas określony na budowę w NRD z 15.08.1983 r., z 15.12.1983 r., z 17.08.1984 r. i z 1.10.1984 r., a także angaż z 27.09.1983 r. w aktach osobowych koperta za kartą 52/,

- od 30.04.1985 r. wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy wynosiło 17200 zł miesięcznie, a jego dodatek funkcyjny 2500 zł miesięcznie, a nadto przysługiwało mu prawo do premii zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami /angaż z 2.05.1985 r. w aktach osobowych koperta k. 52/,

- od 1.10.1985 r. wnioskodawca otrzymywał dodatek funkcyjny w wysokości 3000 zł, a jego wynagrodzenie zasadnicze pozostało bez zmian razem z prawem do premii zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami /angaż z 1.10.1985 r. w aktach osobowych koperta k. 52/,

- od 1.05.1986 r. wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy wynosiło 18400 zł miesięcznie, a dodatek funkcyjny pozostał bez zmian /angaż z 17.04.1986 r. w aktach osobowych koperta za kartą 52/.

Ponadto od 1.05.1980 r. wnioskodawca otrzymywał dodatek za wieloletnią i nieprzerwaną pracę w budownictwie w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

/angaż z 30.04.1980 r. w aktach osobowych w kopercie za kartą 52/

W spornym okresie wnioskodawca miał prawo do premii kwartalnej przyznawanej na wniosek dyrektora, której wysokość wyjściowa określona była regulaminem, lecz mogła być ona ograniczona przez pracodawcę za stwierdzone przewinienia pracownika, czy też niespełnienie innych kryteriów określonych przez pracodawcę, np. absencją chorobową, zarzuty do jakości wykonywanych obowiązków, uchybienia bhp. Premie były obniżane proporcjonalnie do ilości nieobecności w związku ze zwolnieniami chorobowymi. Przy przyznawaniu premii była brana pod uwagę ocena przełożonego pracownika, w której wnioskował on o przyznanie premii we wskazanej przez siebie wysokości. Przełożony wnioskodawcy w okresie: 1.01.1972 r. - 15.01.1977 r. wnioskował o przyznanie odwołującemu premii w wysokości: 650 zł, 1000 zł, 500 zł, 500 zł, a w 1978 r. i w 1979 r. po 2000 zł. Wnioskodawca w badanym okresie w latach 1972 -1979 był kilka razy na zwolnieniu lekarskim co skutkowało obniżeniem premii kwartalnej. W 1980 r. wnioskodawca nie dostał premii ponieważ uległ wypadkowi i był na zwolnieniu lekarskim.

/ocena pracownika k. 19 - 20 verte oraz w aktach osobowych w kopercie za kartą 52, zeznania wnioskodawcy e-prot. z 23.10.2017 r.: 00:04:08, e-prot. z 11.04.2018 r.: 00:01:04, e-prot. z 7.11.2018 r.: 00:01:01 w zw. z e-prot. z 7.11.2018 r.: 00:19:29, zeznania świadka Z. Ś. e-prot. z 23.10.2017 r.: 00:22:57, zeznania świadka J. G. e-prot. z 23.10.2017 r.: 00:28:48, świadectwo pracy k. 59/

Zgodnie z zakładowym systemem wynagradzania stanowiącym załącznik do porozumienia z 31.10.1984 r. pracownikom przedmiotowego zakładu pracy przysługiwała premia za wykonanie określonych zadań i spełnienie określonych warunków dotychczasowych, a w szczególności: wzrost produkcji, wykonanie zaplanowanego zysku, dobrej jakości wykonanych zadań, przestrzegania dyscypliny pracy, właściwej wydajności pracy i wykorzystania nominalnego czasu pracy. Wysokość premii określał dyrektor w ramach posiadanych środków. Ustalono wyjściową premię w wysokości 20% podstawy naliczania. Szczegółowe zasady premiowania określał regulamin premiowania, który obowiązywał od 1.01.1985 r. stanowiący załącznik nr 9. Zastrzeżono w nim m.in., że pracownicy jednostek organizacyjnych produkcji i usług są premiowani za wyniki własne, dla ustalenia premii podstawowej jednostką rozliczeniową jest zespół budów, zakład, a dla ustalenia stopnia wykonania zaplanowanego zysku każda jednostka, dla której prowadzi się planowanie i ewidencję kosztów, a nadto, że premię podstawową ustala się w oparciu o uzyskane wynagrodzenie i osiągnięty przez jednostki organizacyjne /przedsiębiorstwo/ stopień premiowania. Zgodnie z regulaminem podstawą naliczenia premii były: wynagrodzenie zasadnicze wynikające ze stawki osobistego zaszergowania i przepracowanego czasu pracy w normalnych godzinach pracy, wynagrodzenie bez dopłat za nadgodziny dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych za wyjątkiem nadzorców, dodatek funkcyjny i brygadzistowski, wynagrodzenie za nadwyżkę godzin normowych nad przepracowane. Wysokość premii podstawowej dla jednostki zależała od osiągniętego stopnia premiowania i kształtowała się następująco: I – 0%, II – 5%, III – 10%, IV – 15%, V – 20%, VI – 25%, VII – 30%. Regulamin zastrzegał, że wysokość premii proponowanej określa przełożony, a także, że powinna być ona zróżnicowana dla poszczególnych pracowników w zależności od jakości i ilości wykonanej pracy, a jednocześnie przewidziano, że obniżenie lub podwyższenie premii musi być przez wnioskującego odpowiednio uzasadnione. Regulamin zastrzegał, że pracownik jest pozbawiony premii w całości: za nieobecności nieusprawiedliwione, za spożywanie alkoholu w czasie pracy, za wykonywanie pracy złej jakości, a nadto, że może być pozbawiony premii w części lub w całości za: nie wywiązywanie się z obowiązków wynikających z zakresu jego pracy, gdy praca jest mierzalna normami pracy, wskazując, że za wykonanie poniżej 95% normy nie przysługuje premia w ogóle, nieefektywne wykorzystywanie nominalnego czasu pracy i naruszanie obowiązującej dyscypliny pracy, przekroczenie lub niezabezpieczeni bhp, nie wykonywanie doraźnych poleceń otrzymanych od przełożonego.

/zakładowy system wynagradzania k. 27 -30, regulamin k. 31- 36/

Zgodnie z kartą zasiłkową wnioskodawcy w okresie 16.10.1976 r. - 24.10.1976 r. zarobek przyjęty przy zasiłku to 5400 zł, 25.03.1978 r. to 5900 zł, 17.02.1978 r. - 25.02.1978 r. 5900 zł, 26.05.1978 r. - 30.05.1978 r. to 5900 zł.

/karta zasiłkowa k. 26, a nadto karta zasiłkowa z 1.01.1972 r. w dokumentacji płacowej w kopercie za kartą 66/

Z zachowanej dokumentacji płacowej z badanego okresu wynika, że zgodnie z kartą wynagrodzenia za 1979 rok ubezpieczony uzyskał następujące wynagrodzenia: w styczniu wynagrodzenie zasadnicze 4400 zł i 1500 zł dodatek funkcyjny razem 5900 zł, w lutym wynagrodzenie zasadnicze 4400 zł i 1500 zł dodatek funkcyjny razem 5900 zł, w marcu wynagrodzenie zasadnicze 4400 zł i 1500 zł dodatek funkcyjny razem 5900 zł, w kwietniu 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 608 zł dodatek (...) za marzec i 880 zł za kwiecień razem 7388 zł, w maju 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 880 zł dodatek (...) za maj, zmiana 528 zł razem 7308 zł, w czerwcu 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 880 zł dodatek (...) za czerwiec, zmiana 528 zł razem 7308 zł, w lipcu otrzymał premię 3226 zł, a ponadto w lipcu otrzymał 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 880 zł dodatek (...) za lipiec razem 6780 zł, w sierpniu 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 880 zł dodatek (...) za sierpień i 484 zł zmiana razem 7264 zł, we wrześniu 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 880 zł dodatek (...) za sierpień i 792 zł zmiana razem 7572 zł, w październiku 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 880 zł dodatek (...) za wrzesień i 484 zł zmiana razem 7264 zł, w październiku 4800 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 960 zł dodatek (...) za październik, 528 zł zmiana razem 8268 zł, a nadto premie 3193 zł II, 3186 zł III, w grudniu 4400 zł wynagrodzenie zasadnicze, 1500 zł dodatek funkcyjny, 960 zł dodatek (...) za grudzień i 624 zł zmiana razem 7884 zł.

/karta wynagrodzeń z 1979 r. w dokumentacji płacowej w kopercie za kartą 66/

Wynagrodzenia wnioskodawcy w latach 1972 -1978 (w tym wypłacane w latach:

1976 r. i 1978 r. zasiłki chorobowe zgodnie z kartą zasiłkową) były wypłacane wnioskodawcy zgodnie z ww. angażami odwołującego w przedmiotowym zakładzie pracy.

Nie ma w dokumentacji płacowej z lat 1972 - 1977 jednoznacznego dowodu, że wnioskodawca miał faktycznie wypłacane premie i w jakiej w rzeczywistości wysokości były ubezpieczonemu wypłacone .

Wynagrodzenia wnioskodawcy wynikające z ww. angaży wynosiły: w 1972 r. miesięcznie 2450 zł, co rocznie dało 29400 zł, w 1973 r. od stycznia do kwietnia 2450 zł miesięcznie, od maja do grudnia 3400 zł, co rocznie dało 37000 zł, w 1974 r. od stycznia do marca 3400 zł miesięcznie, od kwietnia do grudnia 4600 zł miesięcznie, co rocznie dało 51600 zł, w 1975 r. 4600 zł miesięcznie, co rocznie dało 55200 zł, w 1976 r. 5400 zł miesięcznie (w październiku 1976 r. potwierdzone kartą zasiłkową), co rocznie dało 64800 zł, w 1977 r. 5900 zł miesięcznie, co rocznie dało 70800 zł, w 1978 r. 5900 zł miesięcznie (potwierdzone w lutym, marcu, maju kartą zasiłkową), co rocznie daje 70800 zł.

Zgodnie ze specjalistyczną wiedzą z zakresu księgowości wobec braku dokumentacji płacowej i w świetle dostępnej dokumentacji osobowej z badanego okresu, a w tym angaży i karty zasiłkowej, nie ma możliwości wskazania innego jednoznacznego i bezwzględnego wyliczenia wynagrodzenia wnioskodawcy w (...) S.A.

Przy przyjęciu wszystkich wskaźników wysokości podstawy wymiaru świadczenia zgodnie ze specjalistyczną wiedzą z zakresu księgowości najkorzystniejszy jest w przypadku wnioskodawcy wskaźnik z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia, tj. 1968 – 1970, 1972 – 1987, 1995 w wysokości 108,58%.

Emerytura wnioskodawcy na dzień 16.03.2007 r. wyniosła 1469,11 zł, a do jej wyliczenia przyjęto kwotę bazową na dzień przyznania emerytury tj. 15.03.2007 r. kwotę 2059,92 zł (M.P. 2007 r., Nr 12, poz. 126), staż pracy w ilości 29 lat, 2 miesiące okresów składkowych, tj. 350 miesięcy okresów składkowych oraz 8 lat i 1 miesiąc okresów nieskładkowych, tj. 97 miesięcy okresów nieskładkowych, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia 108,58%. Emerytura wyliczona została w następujący sposób:

$$24\% \times 2059,92 \text{ zł} = 494,38 \text{ zł},$$

$$(350 \times 1,3\%) / 12 \times 2236,66 \text{ zł} = 848,14 \text{ zł},$$

$$(97 \times 0,7\%) / 12 \times 2236,66 \text{ zł} = 126,59 \text{ zł},$$

Razem na dzień 16.03.2007 r. emerytura brutto wyniosła 1469,11 zł. a po waloryzacji na dzień 1.03.2018 r. 2035,78 zł.

W związku z powyższym emerytura wnioskodawcy w najkorzystniejszym wariantcie na dzień 15.03.2007 r. wynosi 1469,11 zł, a po waloryzacji na dzień 1.03.2018 r. 2035,78 zł. /opinia biegłego w zakresie księgowości k. 76 – 82, karta zasiłkowa k. 26/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dokumenty, a nadto częściowo na podstawie zeznań wnioskodawcy i świadków w takim zakresie w jakim tworzyły one z pozostałymi dowodami spójną i logiczną całość.

Co do spornego dodatku stażowego za wieloletnią i nieprzerwaną pracę w budownictwie w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego Sąd odtwarzając okoliczności faktyczne oparł się na angażu z 30.04.1980 r. znajdującym się w oryginalnych aktach osobowych wnioskodawcy, które załączono do akt sprawy w kopercie za kartą 52, a z którego wynika, że tenże dodatek był wnioskodawcy wypłacany dopiero od 1.05.1980 r. W tym zatem zakresie twierdzenia skarżącego stoją w rażącej opozycji do treści rzeczonoego dokumentu, którego wartości dowodowej odwołujący w toku postępowania nie kwestionował, ale poprzestał na głośownych twierdzeniach, że przedmiotowy dodatek stażowy był mu wypłacany od 1976 r. lub 1977 r. Analiza dostępnego materiału dowodowego nie daje podstaw do przyjęcia tej wersji wnioskodawcy, albowiem zeznania ubezpieczonego w tej części stoją w rażącej opozycji do ww. dokumentu z 30.04.1980 r.

Ponadto Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy, że w badanym okresie 1972 – 1977 miał on wypłacane premie kwartalne w wysokości ok. 27%, ponieważ nie ma na to żadnego jednoznacznego dowodu. W tym zakresie Sąd oparł się też na pełnowartościowej opinii biegłego do spraw księgowości, który po przeanalizowaniu całej dostępnej dokumentacji płacowej skarżącego ze spornego okresu stwierdził w swojej opinii, że nie ma jednoznacznego dowodu na to, czy takie premie były i / lub w jakiej wysokości ewentualnie.

Wnioskodawca nie zgłosił żadnych zarzutów do ww. opinii, nie wnioskował – mimo pouczenia przez Sąd w trybie art. 5 k.p.c. o spoczywającym na odwołującym jako stronie obowiązku dowodzenia prawdziwości swoich twierdzeń zgodnie z ciężarem dowodu z art. 6 k.c. – o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, w której biegły odniósłby się do zastrzeżeń i wątpliwości skarżącego, wobec czego pismo procesowe skarżącego z 14.09.2018r. /data nadania/ należało uznać wyłącznie za polemikę ubezpieczonego z wnioskami biegłego, z których nie był zadowolony, jednakże nie zgłosił żadnych konkretnych zastrzeżeń co do wartości dowodowej tejże opinii.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 6 k.c., którego procesowym odpowiednikiem jest art. 232 zd. I k.p.c., to na stronie spoczywał ciężar udowodnienia wszystkich istotnych w sprawie okoliczności (art. 227 k.p.c.) i obowiązek przedstawienia wszystkich dowodów na ich wykazanie (art. 3 k.p.c.), jako na osobie wywodzącej z danego faktu skutki prawne (zob. wyrok SN z 17.12.1996r., I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r./6-7/76). Są to naczelne zasady postępowania dowodowego obciążające w postępowaniu sądowym stronę, która z danego faktu wywodzi dla siebie określone skutki prawne. Jeżeli w toku postępowania strona nie udowodni przytoczonych przez siebie twierdzeń, wówczas nie będą one mogły stanowić podstawy zapadłego rozstrzygnięcia Sądu. Obecnie, przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, zmienionych ustawą z 1.03.1996r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189), rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). /por. wyrok SN z 23.07.2003r., II CK 320/01, LEX nr 1129330/.

Sąd pragnie jednocześnie wskazać, że nie neguje, że premie kwartalne w badanym okresie były wypłacone wnioskodawcy, jednakże, ażeby można było je uwzględnić do wyliczenia konkretnych zarobków skarżącego w latach 1972 - 1978, wnioskodawca musiałby wykazać ich konkretną wysokość, któremu to obowiązkowi procesowemu nie sprostał aż do zakończenia niniejszego postępowania.

Co się tyczy wysokości premii kwartalnej za IV kwartał 1978 roku wynikającej z kartoteki płacowej z 1979 r. to jak wynika z zalegającego za kartą 25 akt rentowych zaświadczenia o zarobkach skarżącego Rp 7 - została ona zaliczona w roku 1979, a zatem została uwzględniona przez ZUS w zarobkach wnioskodawcy.

Ponadto Sąd nie dał wiary twierdzeniom wnioskodawcy, że nagrody, o które wnioskował jego przełożony w arkuszach opinii o pracowniku faktycznie były wypłacone w takich wysokościach jakie wynikają z tych wniosków, albowiem nie ma to żadnego wiarygodnego dowodu, tym bardziej, że sam wnioskodawca oraz przesłuchani świadkowie przyznali, że premie miały charakter uznaniowy, zależne były nie tylko od oceny bezpośredniego przełożonego, ale od szeregu innych kryteriów, które mogły posłużyć nie tylko do modyfikacji wysokości wnioskowanej premii dla danego pracownika, ale także mogły skutkować pozbawieniem tejże premie z uwagi, np. na absencje chorobowe w danym okresie, nie przestrzeganie zasad bhp, nie wykonanie zadań w powierzonym zakresie lub nienależyte ich wykonanie itp. Wobec braku jednoznacznych dowodów, nie można przyjąć, że zostały ostatecznie przyznane we wnioskowanych skarżącego, albowiem ustalenia faktyczne nie mogą opierać się na domniemaniu, czy przypuszczeniu co do faktycznie osiągniętych zarobków przez odwołującego w spornym okresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270) w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ww. ustawy wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego: 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia, 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176, 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty - a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. W ustępie 2 w/w artykułu postanowiono, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia. Zgodnie zaś z ustępem 3 art. 111 w/w ustawy, podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjaom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

Sąd zważył także, że z §22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11.10.2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 r., nr 1412, poz. 237,) wynika, że jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: 1)legitymacja ubezpieczeniowa; 2)legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Należy też podkreślić, że Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawie, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane i ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja §22 ust.1 w/w rozporządzenia, stanowiąca odpowiednik obowiązującego do 23.11.2011r. §20 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak m. in. wyrok SN z 25.07.1997r., II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4.03.1997r., III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 27.06.1995 r., III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Jak wyżej wykazano Sądowi nie wiążą ograniczenia dowodowe, takie jak w postępowaniu przed organem rentowym i Sąd może ustalać wysokość wynagrodzenia na podstawie dowodów pośrednich. Kluczową jednak kwestią jest, że muszą jednak w rzeczywistości istnieć takie dowody jak choćby szczerkowa dokumentacja osobowa, w oparciu o którą można by potwierdzić takie dowody pośrednie, jakimi mogą być zeznania świadków, czy też zapisy w ich dokumentacji emerytalnej.

Nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 września 2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664).

W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w jego aktach osobowych, tj. umowy o pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim jednak wypadku uwzględnić można tylko takie składniki, które są pewne, stałe, wypłacane były w danym okresie i w określonej wysokości. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można zatem ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 czerwca 2015r. III AUa 535/14 (LEX nr 1781979). W aktach osobowych ubezpieczonego nie zachowały się żadne dokumenty pozwalające ustalić stawki zaszeregowania. Czy inne składniki wynagrodzenia.

Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Dopiero zebrana dokumentacja może zostać poparta zeznaniami świadków. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, hipotetyczny, czy prawdopodobny, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego, np. umowy pracę czy angaży, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, o karty wynagrodzeń i karty zasiłkowe. W takim wypadku uwzględnić można wynikające z wymienionych dokumentów składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok SA we Wrocławiu z 18.01.2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy Sąd po pierwsze zważył, że do zakończenia postępowania odwoławczego wnioskodawca nie przedłożył żadnych dowodów, na podstawie których możliwe byłoby odtworzenie rzeczywistych wysokości uzyskiwanych przez niego premii i nagród w badanym okresie 1972 – 1978. Powyższe wynika także wprost z opinii biegłego księgowego, której wnioski końcowe korelują z dostępną dokumentacją osobową i płacową z badanego okresu zatrudnienia, co do tego, że nie ma możliwości odtworzenia czy i w jakiej wysokości sporne premie i nagrody zostały faktycznie ubezpieczonemu wypłacone.

Sąd oceniając zasadność odwołania w tym przedmiocie nie mógł oprzeć się wyłącznie na domniemaniach wnioskodawcy co do tego, że przyznawane mu kwartalne premie wynosiły ok. 27%, gdyż nie ma żadnych dowodów, które pozwoliłyby kategorięcznie odtworzyć ich wysokość w takiej właśnie wysokości.

Nie ma też dowodu na to, że wnioskowane przez przełożonego dla skarżącego nagrody, o których mowa w arkuszach oceny pracownika złożonych do akt sprawy i zalegających w aktach osobowych, zostały następnie faktycznie ubezpieczonemu przyznane i wypłacone w takich właśnie kwotach.

Sąd - badając kwestie premii kwartalnych i wnioskowanych dla odwołującego nagród w latach 1972 – 1978 – zważył przy tym, że same zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach - nie stanowią miarodajnego dowodu, a oparcie na nich rozstrzygnięcia byłoby co najmniej nieuprawnione (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 14.01.2016 r. III AUa 1337/15, Lex nr 1979537).

Z treści zeznań świadków i samego wnioskodawcy wynika zresztą, że premie co do ostatecznie przyznanej wysokości były uzależnione od szeregu kryteriów, jak np. absencja chorobowa pracownika (wnioskodawca przyznał zaś wprost w swoich zeznaniach, że w badanym okresie był na zwolnieniach lekarskich), oceny jakości świadczonej pracy, zakresu wywiązania się z powierzonych zadań, czy np. przestrzegania zasad bhp itp.

Kwestia podstawy ustalenia premii kwartalnej podnoszona przez skarżącego, który powoływał się na złożony do akt regulamin wymaga zaakcentowania, że regulamin ten obowiązywał od 1.01.1985 r., a zatem nie mógł mieć zastosowania do premii wcześniejszych w tym w szczególności z lat 1972 – 1978, których doliczenia domagał się skarżący. Do zakończenia postępowania w n/n sprawie odwołujący nie złożył zaś aktu regulującego zasady przyznawania premii w spornym okresie, a przy tym świadkowie zeznali, że nawet premia w podstawowej wysokości mogła zostać obniżona np. z uwagi na absencję pracownika, czy też zastrzeżenia do ilości i jakości świadczonej przez niego pracy.

Wobec braku dowodów płacowych w tym zakresie nie można zatem czynić jednoznacznych ustaleń, że sporne premie kwartalne oraz wnioskowane przez przełożonego dla skarżącego nagrody zostały rzeczywiście wypłacone w konkretnej wysokości, gdyż opierałyby się wyłącznie na domysłach.

Powyższe rozważania uwzględniają także, że z niezakwestionowanej przez żadną ze stron opinii biegłego księgowego, stanowiącej pełnowartościowy dowód w niniejszej sprawie, wynika, że nie ma jednoznacznego dowodu czy i / lub w jakiej wysokości ewentualna premia była wypłacana dla skarżącego.

Kierując się wszystkimi wyżej przytoczonymi okolicznościami w rezultacie Sąd uznał, że odwołanie w analizowanym zakresie co do możliwości ustalenia faktycznie wypłaconych kwot tytułem spornych premii kwartalnych i nagród uznaniowych, podlega oddaleniu, jako nieudowodnione.

Sąd uznał także, że w świetle dokumentu z 30.04.1980 r. zalegającego w aktach osobowych wnioskodawcy sporny dodatek stażowy w wysokości 5% odwołujący otrzymał dopiero od 1.05.1980 r., wobec czego bezzasadne okazało się także roszczenie by wliczyć ten dodatek do jego zarobków od 1976 r. lub 1977 r., co w efekcie również musiało skutkować oddaleniem odwołania i w tym zakresie.

Natomiast zgodnie z opinią biegłego księgowego w sposób pewny na podstawie dostępnej dokumentacji osobowej i płacowej ze spornego okresu zatrudnienia, a w szczególności na podstawie angaży i karty zasiłkowej, a także korelujących z nimi zaświadczeń Rp 7 złożonych do akt emerytalnych, można było ustalić wynagrodzenia skarżącego, które otrzymywał on w badanym okresie 1972 – 1979, a które okazały się zgodne z kwotami przyjętymi przez ZUS do wyliczenia emerytury odwołującego. Wyliczenia biegłego księgowego potwierdzają stanowisko organu rentowego, że najkorzystniejszym wskaźnikiem jest wskaźnik z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia wnioskodawcy z lat 1968 – 1970, 1972 – 1987, 1995, który wyniósł 108,58%, a który jest zgodny ze wskaźnikiem wyliczonym przez Zakład. Z opinii biegłego księgowego wynika też, że ZUS nie popełnił żadnego uchybienia w

wyliczeniu na dzień przyznania skarżącemu emerytury tj. na dzień 15.03.2007 r., w kwocie 1469,11 zł, a także, że emerytura po waloryzacji na dzień 1.03.2018 r. wynosi 2035,78 zł.

W tym stanie rzeczy brak podstaw do przeliczenia emerytury wnioskodawcy i zmiany zakwestionowanej decyzji, która odpowiada prawu.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c.

A.P.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy

11.12.2018 r.